

EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ

Editor: Călin Vlasie
Redactare: Mihaela Pogonici
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Corectură: Anamaria Cozma
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Ionuț Broșțianu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VERNE, JULES

Șarpele de mare / Jules Verne ; trad. din lb. franceză de Ion Hobana ;

Cuvânt-înainte de Nicolae Manolescu. - București : Cartea Românească, 2017

ISBN 978-973-23-3184-2

I. Hobana, Ion (trad.)

821.133.1

Ilustrația copertei: George Roux, *Les Histoires de Jean-Marie Cabidoulin*
ou *Le Serpent de mer*, seria *Voyages extraordinaires*, Ed. Hetzel, 1901

Les Histoires de Jean-Marie Cabidoulin sau *Le Serpent de mer*
Jules Verne

Ilustrații de George Roux

Copyright © Editura Paralela 45, 2017

Editura Cartea Românească este un imprint al Editurii Paralela 45

Calea Victoriei 133, sectorul 1, București

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.cartearomaneasca.ro | www.edituraparelela45.ro

CPE

Clasele 5-8

CARTEA PENTRU ELEVII

Jules Verne

ȘARPELE DE MARE

Cuvânt-înainte de
Nicolae Manolescu

Traducere din limba franceză de
Ion HOBANA

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Cuprins

<i>Cuvânt-înainte</i> de Nicolae Manolescu	7
Capitolul I Plecare întârziată.....	11
Capitolul II <i>Saint-Enoch</i>	24
Capitolul III Pe coasta de est a Noii Zeelande	36
Capitolul IV Traversând Pacificul.....	50
Capitolul V Golful Marguerite.....	64
Capitolul VI Vancouver.....	77
Capitolul VII A doua campanie	90
Capitolul VIII Marea Ohotsk.....	102
Capitolul IX În Kamceatka	116
Capitolul X Lovitura dublă.....	129
Capitolul XII Eșuarea	153
Capitolul XIII O stâncă submarină care se mișcă.....	166
Capitolul XIV Spre nord	178
Capitolul XV Deznodământ	189

Cuvânt-înainte

De multe generații, romanele lui Jules Verne au reprezentat lectura preferată a adolescenților din toată lumea. În română, au fost traduse încă din timpul vieții scriitorului francez. Le-am descoperit eu însumi, pe cele mai importante, firește, când aveam 10-11 ani. Publicarea unei ediții în mai multe volume la începutul anilor 1970 mi-a oferit ocazia de a i le cumpăra fiului meu, care, la rândul lui, i le-a pus în mâna fiului lui. Jules Verne aparține unei epoci de progres tehnologic important, cu încredere în știință și în rezultatele ei pozitive. Romanele lui povestesc despre descoperiri, invenții, călători pe mări și țări, descinderi în măruntaiele pământului sau urcări în văzduh cu bunicile avioanelor din secolul XX. Imaginația lui Jules Verne se baza pe știința vremii lui, dar o prevestea pe aceea care îi va urma. Numeroase astfel de previziuni îi vor uimi pe cei care vor trăi mai târziu. Totul, pe canavaua unor aventuri care mai de care mai extraordinare și care n-au îmbătrânit nici în epoca zborurilor pe lună.

NICOLAE MANOLESCU

Capitolul I

PLECARE ÎNTÂRZIATĂ

— Hei, căpitane Bourcart, nu-i astăzi plecarea?...

— Nu, domnule Brunel, și mă tem că nu vom putea pleca nici mâine... și nici chiar peste opt zile...

— E destul de neplăcut...

— Și mai ales neliniștitor, declară domnul Bourcart, clătî-nând din cap. *Saint-Enoch* ar fi trebuit să fie pe mare încă de la sfârșitul lunii trecute, ca să ajungă la locurile de pescuit în plin sezon... O să vezi că i-o vor lua înainte englezii și americanii...

— E vorba tot despre cei doi oameni care-ți lipsesc?

— Tot, domnule Brunel... De unul din ei nu mă pot lipsi, de celălalt aș putea s-o fac, la nevoie, dacă nu m-ar obliga regulamentele...

— Nu-i vorba de butnar, nu-i așa? Întrebă domnul Brunel.

— Nu, te rog să mă crezi!... Pe baleniera mea, butnarul este tot atât de necesar ca și catargul, cârma sau compasul, dat fiind că am două mii de butoaie în cală...

— Câți oameni are *Saint-Enoch*, căpitane Bourcart?

— Am fi treizeci și patru, domnule Brunel, dacă echipajul ar fi complet. Vezi dumneata, e mai util să avem un butnar care să se ocupe de butoaie, decât un medic care să îngrijească oamenii!... Butoaiele au mereu nevoie de reparații, în timp ce oamenii... se repară singuri!... De altfel, se îmbolnăvesc vreodată cineva pe mare?...

— Evident, asta n-ar trebui să se întâmple, când aerul e atât de bun, căpitane Bourcart... și, totuși, câteodată...

— Domnule Brunel, pe *Saint-Enoch* n-au existat până acum bolnavi...

— Felicitări, căpitane! Dar ce să-i faci? O navă e o navă și, ca atare, supusă regulamentelor maritime... Când echipajul atinge un anumit număr de ofițeri și marinari, trebuie să fie îmbarcat și un medic... așa e regula... Iar dumneata nu ai unul...

— De aceea *Saint-Enoch* nu se află astăzi în dreptul capului Saint-Vincent, unde ar trebui să fie!

Conversația între căpitanul Bourcart și domnul Brunel avea loc chiar pe digul din Havre, către orele unsprezece dimineața, pe porțiunea mai ridicată dintre semafor și capătul lărgit al digului.

Cei doi bărbați se cunoșteau de multă vreme – unul fost comandant de cabotaj, acum ofițer de port, celălalt comandând corabia cu trei catarge *Saint-Enoch*. Și cu câtă nerăbdare aștepta cel de-al doilea să-și completeze echipajul, pentru a ieși în larg!

Bourcart (Evariste-Simon), în vârstă de cincizeci de ani, era cunoscut și apreciat în Havre, portul lui de origine. Celibatar, fără familie, fără rude apropiate, navigând încă din copilărie, fusese pe rând mus, aspirant, marinar și maistru în serviciul statului.

După numeroase călătorii ca locotenent și secund în marina comercială, comanda acum de zece ani *Saint-Enoch*, o balenieră a cărei proprietate o împărțea cu firma fraților Morice.

Excelent marinar, prudent, îndrăzneț și hotărât în același timp, păstra întotdeauna, spre deosebire de atâția alți colegi de-ai lui, o politețe extremă în exercitarea funcțiilor sale: nu înjura niciodată, dând ordine cu o perfectă urbanitate. Fără îndoială amabilitatea lui nu mergea până la a spune unui gabier: „Dați-vă osteneala să desfaceți terțarola zburătorului”, sau unui timonier: „Fiți bun și îndatorați-mă, punând cârma la tribord!” Trecea, însă, drept cel mai politicos dintre căpitanii de cursă lungă.

Trebuie menționat, de asemeni, că domnul Bourcart, norocos în tot ce întreprindea, avusese numai campanii reușite,

Capitolul II

SAINT-ENOCH

A doua zi, 7 noiembrie 1863, *Saint-Enoch* părăsea Havre, remorcat de *Hercule*, care-l scoase din port la ora fluxului. Vremea era destul de rea; nori joși, zdrențuiți, goneau pe cer, împinși de o briză puternică dinspre sud-vest.

Corabia căpitanului Bourcart, cu o capacitate de aproximativ cinci sute cincizeci de tone, era prevăzută cu toate aparatele folosite de obicei pentru dificilul pescuit de balene în îndepărtatele mări ale Pacificului. Deși era construită de vreo zece ani, înfrunta bine marea, la diferite viteze. Echipajul se străduise întotdeauna s-o mențină în perfectă stare, atât în ce privește grementul, cât și corpul, iar coca tocmai fusese reconstruită.

Saint-Enoch, o navă-barc cu trei catarge, avea trincă, velă mare și brigantină, gabier mare și mic, zburător mare și mic și zburător de fugă, rândunică mare și mică, trinchet, foc mare și foc mic, contra-foc, bonete și velă-strai. În așteptarea plecării, domnul Bourcart pusese să fie montate cele necesare pentru vânatoarea de balene. Patru bărci erau la locurile lor: la babord, a secundului, a primului și a celui de al doilea locotenent, la tribord, a căpitanului. Alte patru de schimb erau dispuse pe punte. Între arborele trinchet și arborele mare, în fața bocaportului principal, fusese instalat cazanul care servea la topirea grăsimii. El era alcătuit din două recipiente de oțel, zidite unul în altul, înconjurate cu o centură de cărămizi. În partea din spate a recipientelor, două găuri făcute în acest scop serveau la eliminarea fumului, iar în față,

ceva mai jos de gura recipientelor, două deschizături permiteau să se întretină focul dedesubt.

Iată lista ofițerilor și a echipajului îmbarcat pe *Saint-Enoch*:
Căpitanul Bourcart (Evariste-Simon), cincizeci de ani;
Secundul Heurtaux (Jean-François), patruzeci de ani;
Primul locotenent Coquebert (Yves), treizeci și doi de ani;
Al doilea locotenent Allotte (Romain), douăzeci și șapte de ani;

Șeful echipajului Ollive (Mathurin), patruzeci și cinci de ani;
Harponierul Thiebault (Louis), treizeci și șapte de ani;
Harponierul Kardek (Pierre), treizeci și doi de ani;
Harponierul Durut (Jean), treizeci și doi de ani;
Harponierul Ducrest (Alain), treizeci și unu de ani;
Doctorul Filhiol, douăzeci și șapte de ani;
Butnarul Cabidoulin (Jean-Marie), cincizeci și doi de ani;
Fierarul Thomas (Gilles), patruzeci și cinci de ani;
Marangozul Ferut (Marcel), treizeci și șase de ani;
Opt mateloți;
Unsprezece muși;
Un steward;
Un bucătar.

În total, treizeci și patru de oameni, personalul obișnuit al unei baleniere de tonajul lui *Saint-Enoch*.

Aproximativ jumătate din echipaj era alcătuit din marinari normanzi și bretoni. Doar marangozul Ferut era originar din Paris, din cartierul Belleville, și fusese pe vremuri mașinist în diverse teatre din capitală.

Ofițerii navigaseră și înainte la bordul lui *Saint-Enoch* și nu meritau decât elogii. Aveau toate calitățile pe care le cere meseria. În campania precedentă, parcuseră zonele de nord și de sud ale Pacificului. Fusese o călătorie fericită, dat fiind că, în cele patruzeci și patru de luni, nu se produsese niciun incident grav; în același timp, fusese o călătorie fructuoasă, nava adusese două mii de butoaie cu ulei, vândute apoi la preț avantajos.

Secundul Heurtaux se arăta foarte priceput în toate problemele de amănunt. După ce servise ca aspirant auxiliar în